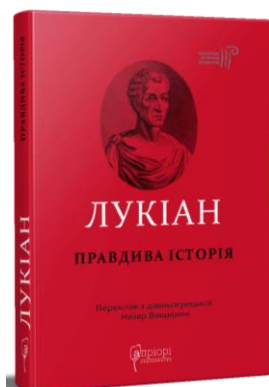

**У категорії «Хрестоматія» номінувалися 24 твори. Номінантами стали:
Художня класика**

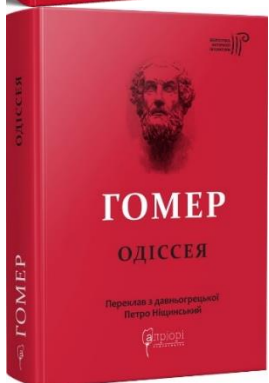
Георге, С. Вибраний Стефан Георге. У 2-х т. / Стефан Георге. – Київ : Українські пропілеї, 2022. – 1306 с.

На зламі XIX та XX ст. витончений поет-символіст Стефан Георге (1868-1933) був однією з центральних статей німецького, а то й європейського в цілому, літературного модернізму. Його прижиттєва слава сягала того рівня, що критики (хай і гіперболічно) називали його «богом німецької молоді», «наймогутнішою людиною в світі» або ж «найславетнішою людиною, яку Німеччина породила». За власним вибором Георге був не лише поетом, а й політичним символом німецького національного вождя-пророка, ба навіть месія нової неоязичницької релігії зі специфічно німецьким відтінком. Однак, саме з огляду на славу Георге як співця ультра націоналістичної, мало не фашистської німецькоцентричної ідеології, після війни спадок Георге майже повністю витіснили у сутінки забуття.

Лукіан Правда історія / Лукіан : пер. Назар Ващишин. – Львів : Априорі, 2022. – 136 с.

Правда історія — пародія мандрівних оповідань, написана грекомовним асирійцем Лукіаном із Самосата, найраніша відома фантастика про подорожі до космосу, іншопланетні форми життя і міжзоряні війни. Написаний в 2-му столітті, твір часто описують як «перший відомий текст, який можна називати науковою фантастикою». Лукіан задумував повість як сатиру на стародавні джерела, які видавали фантастичні та міфічні події за історичні.

Гомер. Одиссея / Гомер ; пер. з давньогрец. Петро Ніщинський ; [упоряд. В. Зварич ; передм. Н. Ващишин]. – Львів : Априорі, 2022. – 544 с.

Гомерова «Одиссея» в перекладі Петра Байди-Ніщинського (1832–1896) вперше побачила світ понад сто років тому. Але з бігом часу цей шедевр українського художнього перекладу набув ще більшої ваги й цінності. Твір вабить поетичною сміливістю і майстерністю, живою і питомою українською мовою, а разом – дає найщедріше підґрунтя для філологічних і перекладознавчих досліджень.

Овідій Героїди / Публій Овідій Назон ; перекладали з латини Назар Ващишин (I–X), Андрій Содомора (XI–XV). — Львів : Априорі, 2022. —144 с.

«Героїди» («Листи героїнь») — унікальний у римській поезії, створений Овідієм епістолярний жанр. Міфічні героїні, насправді ж реальні жінки, у формі ліричного монологу виливають свої переживання, викликані розлукою з чоловіками чи коханнями. Автор «Героїд», тонкий психолог, майстер риторичної й декламаційної поезії, «інсценізує» вражаючий розмаїттям і багатством емоцій світ жіночої душі. Усе це «дійство» — на тлі макросвіту: сходу, моря і неба. «Героїди»,

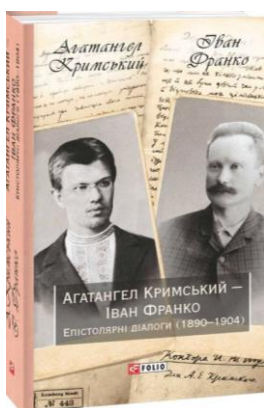
у своїй психологічній заглибленості, — наче відлуння голосів грецьких трагіків, які теж, просто неба, оспівували вічне — любов і страждання.

Павнд, Е. Вибраний Езра Павнд. : у 2-х т. / Езря Павнд. – Київ : Українські пропілеї, 2022. – 774 с.

Це історичне, за всіма атрибутами, видання вибраних творів Езри Павнда в українськомовних перекладах Ігоря Костецького було свого часу не тільки першою книжкою поета-модерніста в перетворів цього видатного англо-американського класи слов'янськими мовами, але й найосіяжнішим вибором творів Павнда будь-якою перекладною мовою світу.

Життєписи

Агатангел Кримський - Іван Франко. Епістолярні діалоги (1890–1904) / вступ, упоряд.: С. Гальченко, Н. Лисенко. – Харків : Фоліо, 2022. – 478 с.

Видання містить епістолярні діалоги між двома письменниками та вченими-енциклопедистами Агатангелом Кримським (1871–1942) та Іваном Франком (1856–1916). Це захопливі наукові діалоги, обговорення літературних справ, подекуди навіть деталей особистого життя. Листи друкуються за оригіналами зі збереженням особливостей мови авторів і тогочасного, хоча й не унормованого правопису.

Королів-Старий, В. Загадки про мою смерть Український народний герой Симон Петлюра. З моїх споминів про Симона Петлюру : спомини / Василь Королів-Старий. – Тернопіль : Навчальна книга Богдан, 2022. – 400 с.

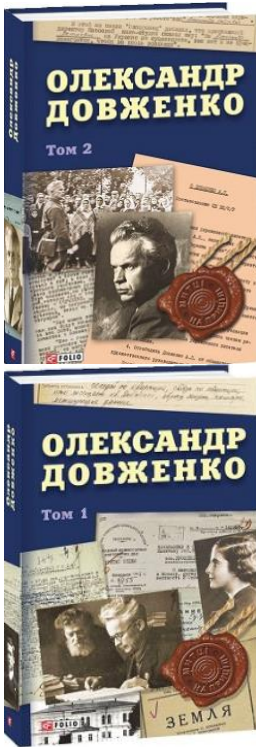
Василь Королів-Старий (1879–1941) — відомий український письменник та громадський діяч, один із плідних авторів української еміграції першої половини ХХ століття. У цьому виданні вміщено його спомини, що видаються в Україні вперше, про власне життя, написані незадовго перед смертю («Загадки про мою смерть»), та два яскраві спогади про близького товариша Симона Петлюру, якого літератор знав ще з часів навчання у Полтавському духовному училищі.

Пуніна О. Людина без шкіри. Психотип Василя Стуса: розвідка-нарис / Ольга Пуніна. – Брустури : Дискурсус, 2022. – 160 с.

Двадцять днів, проведених разом із Василем Стусом 1972 року в камері київського КДБ, дали можливість фаховому лікарю-психіатру Семену Глузману поставити йому незалежний «діагноз»: Василь Стус — це людина без шкіри, яка гостро відчувала фальш, брехню і чужий біль. Такою, настільки промовистою і влучною, метафорою Семен Глузман фіксує одну з ключових відносних констант Стусової індивідуальної своєрідності: йдеться про вразливість людини, яка гостро відчуває. Цей нарис — намагання збагнути спектр душевного

життя експансивної постаті Василя Стуса, її стабільної внутрішньої конституції зі схильностями, потенціалами і самовираженням, а отже, відчитати форми взаємин письменника зі світом.

Шаповал, Ю. Олександр Довженко Т. 1 / Юрій Шаповал. – Харків : Фоліо, 2022. – 510 с. – (Митці на прицілі)

Шаповал, Ю. Олександр Довженко Т 2 / Юрій Шаповал. – Харків : Фоліо, 2022. – 671 с. – (Митці на прицілі)

Ця книжка містить розповідь про незнаного Олександра Довженка (1894–1956). Автор-упорядник використовував унікальні документи й матеріали зі справи-формуляра, а також деякі інші архівні джерела. Їхній аналіз дає змогу побачити й почути зовсім іншого Олександра Довженка. Змушений створювати комуністичний кіноканон, він водночас був нонконформістом, давав реалістичні й безжальні оцінки панівного ладу. Видання розраховане на широке коло читачів.

Літературознавство/критика

Агеєва, В. За лаштунками імперії. Есеї про українсько-російські культурні відносини / Віра Агеєва. – Київ : Віхола, 2022. – 360 с.

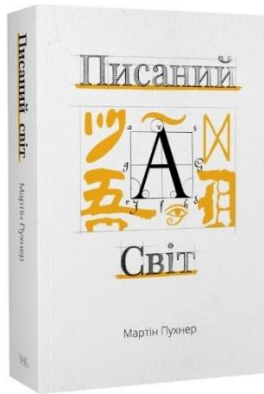
Про українсько-російські взаємини вже багато написано в контексті російських інтересів і пріоритетів.

У цій книжці авторитетна літературознавиця Віра Агеєва через призму культурного процесу аналізує український спротив імперії та боротьбу за збереження колективної пам'яті.

Костюк, Г. Вибрані праці: у 5 т. Т. 2 : Літературознавство. Критика / Григорій Костюк. – Київ : Смолоскип, 2022. – 830 с.

До другого тому увійшов цикл лекцій, прочитаних на радіо «Свобода» до ювілейної дати — п'ятдесятиліття українських визвольних змагань 1917–1921 рр. Літературознавець виклав свої міркування про розвиток і становлення української літератури упродовж півстоліття у п'ятдесяти радіобесідах під назвою «Українська література за пореволюційне п'ятдесятиріччя (1917–1967). Думки і спостереження». За своїм змістовим наповненням збірка відображає історико-літературну концепцію вченого, репрезентуючи ще один етап його творчого життя, і публікується уперше.

Пухнер. М. Писаний світ. Як література формує світ / Мартін Пухнер : пер. з англ. Андрій Бондар. – Київ : Темпора, 2022. – 460 с.

Література здатна об'єднувати, надихати, вести за собою і змінювати світ. Професор Гарвардського університету Мартін Пухнер мандрує в своїй книжці континентами й епохами і простежує, як письмо, друк, книгорозповсюдження й літературні форми визначали історію. Від шумерського епосу до новітньої концепції авторства, від перших сакральних текстів до самвидаву, від народження роману до «Гаррі Поттера» — тисячоліттями література формувала дійсність. І наше сьогодні не виняток.
